

**Да би ћареје реорганизације РМ
штосишао очекиване ефекте, неоходно је
обезбедити пошређну сајласност надлежних
чинилаца одлучивања, стабилну материјално-
финансијску и социјалну подршку
реорганизације и развоја вида, ше убрзано
решавање вишкова СРТ и објеката око којих би
се остварена зарада усмерила на
ревитализацију РМ.**

ли кадар, број јединица свих нивоа и број брода и пловних средстава.

Планирано је да реорганизација вида буде обављена до 2010. године, у три фазе. Прва до 2005, друга до 2007. и трећа до 2010. године. Може се сматрати да је прва фаза реорганизације већ отпочела, јер је покренут поступак за расформирање две јединице ранга пук – бригада и преформирање две јединице истог ранга, који ће бити окончани до јула. До краја године планирано је расформирање још две јединице ранга пук – бригада, преформирање три јединице истог ранга, те једне јединице ранга баталјон – дивизион.

Уважавајући актуелну економску ситуацију у земљи, пројектом није предвиђено значајније опремање средствима НВО, посебно не из увоза. Минимум развојних задатака који би се до 2010. године морају остварити, углавном модификацијом садашњих система и завршетком

**Одлике предложеног
организационог модела су изразите
рационалност, ресурскишвност и
прилагођеност процесујеним оперативним и
интеграционим захтевима, ше материјалним
могућностима друштва. Моделом је
предвиђено задржавање у оперативној
штосирији до 2010. године само њенејекшвних
СРТ и њихово обновљавање у најужнијем
обиму, ше постапна професионализација
кадра. У првој фази би се реорганизовао
штакшички и део на оперативном нивоу, док би
у другој фази реорганизација била у
штосирији завршена, осим корекшвних
захвата који су предвиђени у трећој фази.**

започетих развојних програма, односи се на бољу опремљеност и вештину снага за противминска дејства на мору и УПП, повећање могућности службе Обалског осматрања и јављања, могућности ПВО поморских снага, даљу додградњу командно-информационог система РМ и опремање специјалних ронилачких јединица за извршавање широког спектра борбених и неборбених задатака на мору и УПП.

● Очигледно је Ваше основно определење да се РМ реорганизује у бројчано мању, добро опремљену и рационално организовану снагу, спремну да успешно одговори одбрамбеним задацима. Шта се под тим конкретно подразумева?

● Ратна морнарица је носилац одбране територијалног интегритета и заштите интереса и суверених права државе на мору и УПП. То значи да је она носилац борбе против тероризма као глобалног зла и међународног организованог криминала на мору и УПП, безбедности пловидбе на мору, рекама и језерима и хидронавигациског обезбеђења пловидбе. Ту су и задаци подршке поморско-привредном сектору и учешће у отклањању последица елементарних, еколошких и других несрећа и

**Будућа морнарица имаће
одбрамбене снаге (поморске, обалске, речне и
специјалне), снаге за учешће у задацима
безбедности пловидбе, научне и школске
установе, ше снаге лојисашке подршке и снаге
за међународне активности.**

учешће у међународним безбедносним мисијама, хуманитарним и другим операцијама, посебно у региону Медитерана.

У односу на раније деловање, пројектовани задаци РМ имају нови квалитет, јер су више него до сада усмерени на заједничке активности и помоћ цивилним структурима друштва.

● Море као амбијент представља подручје широке сарадње, која омогућава и захтева бројне заједничке активности, посебно кад су у питању Јадран и Медитеран. То подразумева и широку међуармијску сарадњу. Где ту видите место и улогу наше морнарице?

● Достицање организациске и функционалне способност РМ за учешће у међународним безбедносно-хуманитарним мисијама у региону је један од наших приоритета.

Имајући у виду чињеницу да су Партерство за мир и други облици интеграција неминовност и скора будућност, предузелимо обимне припреме како у избору облика и садржаја укључивања РМ у заједничке програме тако и у избору и моделовању снага РМ, које ће у захтеваном обиму моћи да одговоре новим задацима. Процена је да већ имамо снаге и средстава које се, уз потребне припреме могу укључити у заједничке међународне активности, пре свега у борби против тероризма и пиратерије на мору, трагању и спасавању, хуманитарним и другим активностима на мору и УПП.

Наша морнарица је раније направила искорак у обновљавању сарадње са РМ Медитерана како на билатералном тако и на мултилатералном плану, а ту пре свега истичем пловидбе школског брода Јадран међународним водама и посете бројним лукама и РМ Медитерана (Грчка, Португалија, Француска, Италија, Либија, Египат), те посете страних школских и ратних брдова нашим лукама и РМ (Италија, Француска, Грчка, Британија, САД и др.) Постоје и пуноправно и активно учешће Хидрографског института РМ у раду Међународне хидрографске организације (ИХО), сарадња са хидрографским институтима у региону, затим смо обновили учешће РМ у програмима сарадње РМ Медитерана и Црног мора, ту је и наше учешће у раду Петог међународног конгреса о мору, те на свим важнијим састанцима о стабилности и безбедности пловидбе на Медитерану.

Желим да нагласим како је у току процес приступања РМ Јадранско-јонској иницијативи „Адрион“ и остваривање програма размене и обуке младих поморских официра између наше РМ и Краљевске морнарице Велике Британије.

Наше јединице су учествовале на заједничкој вежби са румунским оружаним снагама „Главни пут“, а колико сутра ћемо у водама ју-

**Предложеним моделом стварају
се услови да знайшан број брдова и СРТ буде
ојачан вишком и ионућен на продају, ше
услови за рационализацију коришћења
инфрасајрујућих објеката, чиме се
ослобађају знайшна средсћа за процес
реорганизације и програм модернизације.**

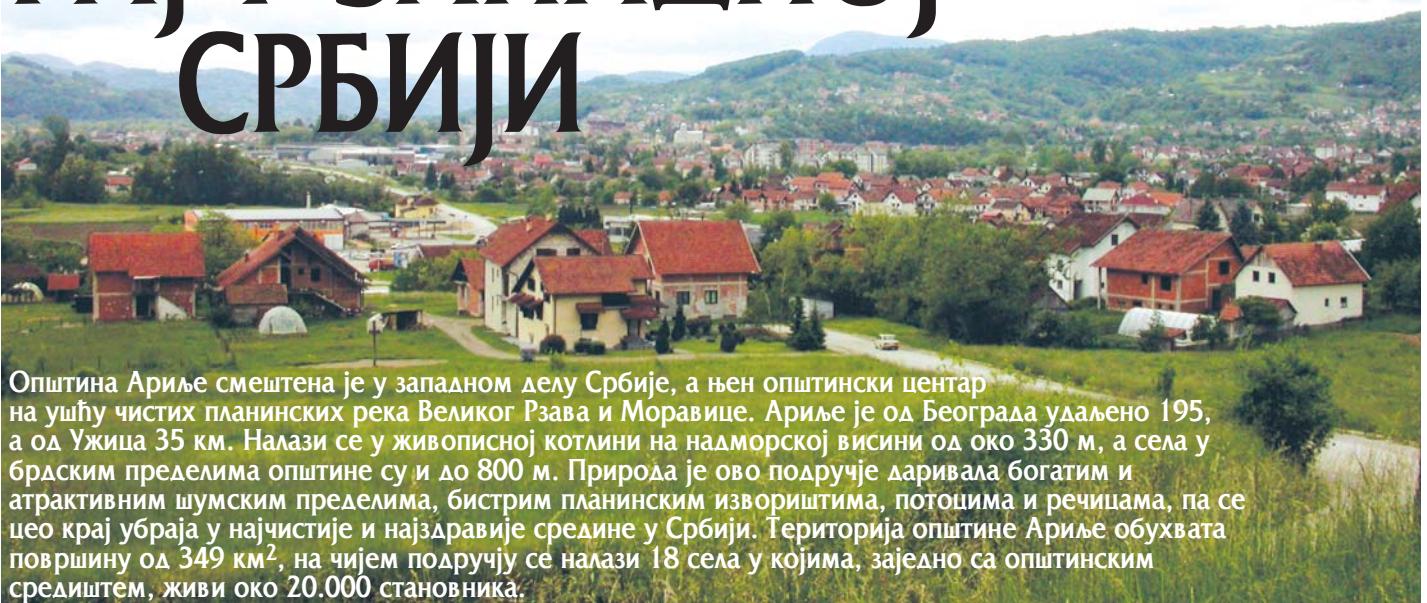
жног Јадрана први пут извести заједничку вежбу са италијанским поморским снагама са темом „Трагање и спасавање на мору“. Вежба ће носити назив „Заједнички хоризонт“. Те вежбе, а посебно она коју изводимо са италијанским поморским снагама, имају посебну важност за РМ како због афирмације определења и оперативне способности РМ за учешће у регионалним безбедносним активностима тако и због исказане спремности за извршавање задатака који су приступлили из међународних обавеза Србије и Црне Горе.

**● Хвала Вам, господине контраадмирале
за исцрпан и врло садржајан разговор.
Уз честитке за празник, свима у РМ жели-
мо мирно и безбедно море.**

Приредио Душан КНЕЖЕВИЋ
Снимио Горан СТАНКОВИЋ

Ариље јуче, данас, сутра

ЗЕМАЉСКИ РАЈ У ЗАПАДНОЈ СРБИЈИ

Општина Ариље смештена је у западном делу Србије, а њен општински центар на ушћу чистих планинских река Великог Рзава и Моравице. Ариље је од Београда удаљено 195, а од Ужица 35 км. Налази се у живописној котлини на надморској висини од око 330 м, а села у брдским пределима општине су и до 800 м. Природа је ово подручје даривала богатим и атрактивним шумским пределима, бистрим планинским извориштима, потоцима и речицама, па се цео крај убраја у најчистије и најздравије средине у Србији. Територија општине Ариље обухвата површину од 349 км², на чијем подручју се налази 18 села у којима, заједно са општинским средиштем, живи око 20.000 становника.

Живот на тим просторима траја од праисторије до данас. Извесно је да је на простору Ариља било Римљана Латина и Ромеја Грка, да су они ту владали и газдовали све до 1219. године, када је свети Сава основао епископију Моравичку. А онда, ту су владали српски краљеви, цареви, кнегеви, деспоти, турски султани, па опет српски кнегеви и краљеви. „За све то време, Рзав и Моравица су текли кроз врбаке и топольаке, не хајући нимало за ратове и буне, успоне и пропасти људских станица. Ариље се дизало и пропадало”, казује књижевник Добрило Ненадић. У току већег дела 18. века, у Ариљу није било ни живе душе. Дабоме, под притиском, староседеоци су се одселили под патријархом Чарнојевићем, а нови житељи су се досељавали пред Први и Други српски устанак и после њих, из сиромашних крајева Санџака, Црне Горе и Херцеговине. Посто није било на главним путевима, Ариље је остало прилично дуго пријатно мало место, без значаја које је имало у прошlosti.

Мало сачуваних наративних извора, више у виду записа, говоре о Ариљу тога времена. Тако је Јоаким Вујић (1826) поменуо цркву светог Ахилија „на возвишеном и прекрасном месту између две реке”. Стојан Обрадовић (1858), као најзначајнију зидину спомиње „зидине двора некадашњег војводе српског и младог Лауша, који је при несрћеној косово-польској бици крилом војске српске управљао”. Владимира Поповић (1868) пише да Ариље „справедљиво можемо назвати малим овоземаљским рајем, кога Моравица и Рзав, као Тигар и Еуфрат, орошавају”. Познати путописац Каниц (1888), диви се љубазности и гостопримству. „У извесној механи, дочекала

нас је трпеза као у бајци... Прелазак некадашње раје у самосвесне грађане слободне државе. Млади људи су заменили фес народном шајкачом, а женска ношња све више нагиње европском кроју”.

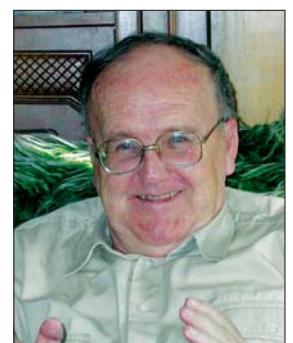
Ариље је за варошицу проглашено тек 1880. године, указом кнеза Милана Обреновића IV. Од тада почине урбанизација варошице, отварање трговачких и занатских радњи, механа. Почиње богатији и динамичнији живот. „Захваљујући марљивости и предузимљивости својих житеља, али и традиционалном духу, Ариље је у току неколико последњих деценија постало важно привредно средиште у Србији. Без лелека и запомагања, без велике помоћи са стране, Ариљци су прионули на посао, па је Ариље, од неразвијене српске општине, постало мало привредно чудо, како га доживљавају многи пословни људи, извештачи и његови грађани. Дабоме, ко жели и хоће, тај може”, закључује председник Извршног већа скупштине, Радован Јаковљевић.

„ПЛАВИ АНЂЕО”

Кад се Ариље помене данас, обично прва помисао крене ка чувеној цркви светог Ахилија из 13. века, задужбини злосрећног краља Драгутина. Наиме, бежећи од злочина који су над њим спроводили Ромеји, почетком 11. века, доселило се избегло становништво из Тесалије. Са собом су донели мошти свог свештеника, светог Ахилија, и положили их у затечени хришћански храм. Са затеченим становништвом наставили су култ светог Ахилија, који се до

Радован Јаковљевић

Добрило Ненадић

данас слави као празник и слава Ариља, по коме је варошица и добила име. А онда, године 1222. свети Сава је у Ариљу основао Моравичку епископију. Краљ Драгутин Немањић (1282–1296), на месту претходног храма, подигао је нови храм светог Ахилија, који је живописан 1296. године. Као значајан стуб хришћанства првог реда, првенствено због своје архитектуре и фресака, представља ремек-дела тога доба. То је највећа галерија портрета савременика тадашње историје световне и духовне власти, што је необично за наше храмове, а први пут се помиње и слика „Аврамова жртва“ у српском фреско-сликарству. Но, ипак, у мношту драгоцених фрескових садржаја, постоји један анђео непознат свету – „Плави анђео“. Познаваоци уметности и иконографије, „препознају у том ванредно лепом лицу, заогрнутом у етерично плаву тунуци, сву од неба и светла, архангела Гаврила, доносиоца благе вести, односно оног архангела повлашћеног да и девици Марији, али и васколиком свету, најави зачеће Христово... Снага и надземаљска лепота архангела Гаврила за-

...